

Seat No. : _____

XY-120

B.A. Sem.-IV

April-2013

Sociology (CC-212)

(Sociological Thinkers)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના :** (1) પ્રશ્નક્રમાંક 1 અને 2 ના જવાબો 650 થી 700 શબ્દોમાં આપો.
(2) પ્રશ્નક્રમાંક 3 ના જવાબો 300 થી 400 શબ્દોમાં આપો.
(3) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નોના ગુણ સૂચવે છે.

1. (અ) ઓગસ્ટ કોમ્ટનું જીવનકાર્ય જણાવો. 7

અથવા

મૅક્સવેબરનું જીવનકાર્ય જણાવો.

- (બ) ઓગસ્ટ કોમ્ટના 'ત્રણ સ્તરના નિયમ'ની સમજૂતી આપો. 7

અથવા

મૅક્સવેબરના સામાજિક ક્રિયાના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો.

2. (અ) 'પ્રત્યક્ષવાદ'નો ખ્યાલ સમજાવો. 7

અથવા

મૅક્સવેબરે આપેલ સત્તાના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

- (બ) સામાજિક સ્થિતિશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો. 7

અથવા

નોકરશાહીનાં લક્ષણો જણાવો.

3. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ચાર) 16

- (1) સમાજશાસ્ત્રીય ચિંતનનું સ્વરૂપ
- (2) સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતનું સ્વરૂપ
- (3) વિજ્ઞાનોનું વર્ગીકરણ
- (4) આદર્શ પદ્ધતિની ઉપયોગિતા
- (5) સામાજિક ગતિશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ
- (6) નોકરશાહી નિયંત્રણનાં સામાજિક પરિણામો

4. નીચેના પ્રશ્નોના એક યા બે વાક્યમાં જવાબ આપો :

12

- (1) સમાજશાસ્ત્રીય ચિંતન એટલે શું ?
- (2) મેક્સવેબરનો જન્મ ક્યાં થયો હતો
- (3) પ્રત્યક્ષ સ્તર એટલે શું ?
- (4) પ્રત્યક્ષવાદનો અર્થ આપો.
- (5) સત્તા એટલે શું ?
- (6) પ્રોટેસ્ટન્ટ આચારશાસ્ત્ર એટલે શું ?

5. (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

- (1) ઓગસ્ટ કોમ્ટનો જન્મ _____ માં થયો હતો. (જાપાન, ફ્રાન્સ, અમેરિકા)
- (2) જડત્વવાદ _____ સ્તર સાથે જોડાયેલ છે. (ધાર્મિક, આધિભૌતિક, પ્રત્યક્ષ)
- (3) ખગોળશાસ્ત્ર _____ પર આધારિત વિજ્ઞાન છે. (ભૌતિકશાસ્ત્ર, રસાયણશાસ્ત્ર, ગણિતશાસ્ત્ર)
- (4) વ્યક્તિગત વફાદારી _____ સત્તાનું લક્ષણ છે. (બૌદ્ધિક-કાનૂની, વિભૂતિમાન, પરંપરાગત)
- (5) _____ એ ઈતિહાસનું વિજ્ઞાન છે. (સામાજિક સ્થિતિશાસ્ત્ર, સામાજિક ગતિશાસ્ત્ર, સામાજિક માનવશાસ્ત્ર)
- (6) રાજકારણ એક વ્યવસાય એ _____ નો ખ્યાલ છે. (મેક્સવેબર, ઓગસ્ટ કોમ્ટ, કાર્લમાર્ક્સ)
- (7) પોઝિટીવ ફીલોસોફી સાથે _____ નું નામ જોડાયેલું છે. (ઓગસ્ટ કોમ્ટ, રોબર્ટ મર્ટન, મેક્સવેબર)

(બ) જોડકાં જોડો :

7

અ	બ
(1) સમાજશાસ્ત્રના પિતા	(i) મેક્સવેબર
(2) પ્રત્યક્ષવાદ	(ii) પદ્ધતિસરતા
(3) આદર્શપ્રકાર	(iii) સામાજિક પુનર્નિર્માણ
(4) ઓગસ્ટ કોમ્ટ	(iv) ઓગસ્ટ કોમ્ટ
(5) મેક્સવેબર	(v) પ્રોટેસ્ટન્ટ આચારશાસ્ત્ર
(6) સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત	(vi) વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ
(7) સમાજશાસ્ત્ર	(vii) 1838

Seat No. : _____

XY-120

B.A. Sem.-IV

April-2013

Sociology (CC-212)

(Sociological Thinkers)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Give the answer of question No. 1 and 2 in **650 to 700** words.
(2) Give the answer of question No. 3 in **300 to 400** words.
(3) Figures at the right end of the question indicate the mark of such question.

1. (a) Explain life and work of Auguste Comte. **7**

OR

Explain life and work of Max Weber.

- (b) Explain the law of three stages of Comte. **7**

OR

Discuss the theory of social Action of Max Weber.

2. (a) Explain the concept of positivism. **7**

OR

Discuss the types of authority of Max Weber.

- (b) Clarify the nature of social statics. **7**

OR

Describe characteristics of Bureaucracy.

3. Write short notes (any **four**) : **16**

- (1) Nature of Sociological Thinking.
- (2) Nature of Sociological Theory.
- (3) Classification of Sciences.
- (4) Application of Ideal Type Methodology.
- (5) Nature of Social Dynamics.
- (6) Social consequences of Bureaucratic Control.

4. Give the answer in **one** or **two** lines of following questions : **12**
- (1) What is Sociological Thinking ?
 - (2) Where Max Weber was born ?
 - (3) What is positive stage ?
 - (4) Give the meaning of positivism.
 - (5) What is Authority ?
 - (6) What is Protestant Ethic ?

5. (a) Fill in the blanks : **7**
- (1) Auguste Comte was born in _____. (Japan, France, America)
 - (2) 'Fetishism' is related with _____ stage. (Theological, Metaphysical, Positive)
 - (3) Astronomy is dependent on _____. (Physics, Chemistry, Mathematics)
 - (4) Individual loyalty is a feature of _____ authority.
(Rational-Legal, Charismatic, Traditional)
 - (5) Science of History means _____. (Social Statics, Social Dynamics, Social Anthropology)
 - (6) Politics as a vocation concert is of _____. (Max Weber, Auguste Comte, Karl Marx)
 - (7) Connected with the name of positive philosophy is _____. (Robert Merton, Max Weber, Auguste Comte)

- (b) Match the columns : **7**
(A)	(B)
(1) Father of Sociology	(i) Max Weber
(2) Positivism	(ii) Methodology
(3) Ideal Type	(iii) Social Reconstruction
(4) Auguste Comte	(iv) Auguste Comte
(5) Max Weber	(v) Protestant Ethics
(6) Sociological Theory	(vi) Scientific Method
(7) Sociology	(vii) 1838